

Aan alle begeleiders die werken met onze vierdejaars voltijdstudenten

Betreft: informatiebrief semester 7, voltijd 4

Inmiddels hebben de studenten een eerste minor afgerond of bijna afgerond. Ze bevinden zich daarmee midden in de afstudeerfase, waarbij het draait om profilering. Met dit bericht proberen we je meer inzicht te geven in dat wat de student de komende tijd te wachten staat in de opleiding. Zo hopen we je nog beter in staat te stellen onze studenten te begeleiden en van feedback te voorzien, zowel mondeling als schriftelijk in Scorion.

Waar werken onze studenten aan in de afstudeerfase?

De afstudeerfase bestaat uit drie semesters (6, 7 en 8), waarvan semester 6 al plaatsvindt in leerjaar 3 en semesters 7 en 8 in leerjaar 4. In de afstudeerfase maakt de student verdere stappen in de ontwikkeling naar een zelfsturende professional met een bewuste profilering. In deze fase volgen studenten aan de hand van interesses of ambities drie minoren van elk een semester. Elke minor richt zich op de bekwaamheden van de leraar basisonderwijs, maar elk met een andere inhoudelijke thematiek. Met deze minorkeuze geeft de student zijn pabo-diploma nog meer 'kleur'.

Win-Win in de minoren

Elke minor is sterk gericht op de ontwikkeling van de student tot startbekwame professional. Studenten werken in een minor aan hun leertaken, die een open karakter hebben en die een mate van zelfstandigheid vragen die passend is bij het leraarschap. Studenten formuleren zelfstandig onderzoeksvragen die passen bij hun handelingsverlegenheid en betrekken hierbij diverse spelers in de school. Vanuit het concept 'Samen opleiden en ontwikkelen' is een relevante vraag: wat levert het de partnerschool op als je een student in huis hebt met een bepaalde minor? Waar zit de win-win situatie als het gaat om de ontwikkeling van de student enerzijds en de schoolontwikkeling anderzijds? In elke minor zet de student zijn 'onderzoekend vermogen' in om te werken aan leertaken die impact hebben op zowel ontwikkeling van de student als de praktijk van de partnerschool. Zie bijlage 1 voor een figuur met meer informatie over onderzoekend vermogen.

We starten met een overzicht van alle minoren op de volgende pagina, alvorens we ingaan op de gewenste 'win-win' situatie van enkele specifieke minoren.

MINOREN

In de laatste anderhalf jaar (semesters 6, 7 en 8) kies je aan de hand van jouw interesses of ambitie drie minoren van elk een semester.

marnix academie

Elke minor richt zich op de bekwaamheden van de leraar basisonderwijs (eindtermen van de opleiding), maar elk met een andere inhoudelijke thematiek. De minoren die jij kiest in de afstudeerfase geven **jouw diploma kleur!**

Pedagogische kracht

Je verbetert je pedagogische interactie en leert goed te reageren op uitdagend gedrag van leerlingen.

Vrije school onderwijs

Je leert hoe je vanuit de rijke vrijeschool pedagogiek naar kinderen kijkt en onderwijs kunt verzorgen.

Specialist bewegingsonderwijs

Je verzorgt bewegingsonderwijs aan groep 3-8 en verdiept je in bewegen in en rond de school.

Het jonge kind

Je ontdekt en ervaart de kracht van spel en meespelen. Je beschrijft het effect daarvan op de brede ontwikkeling van het jonge kind.

Cultuur & identiteit

Je verdiept je in de identiteitsontwikkeling van leerlingen en ontwikkelt je tot cultuur sensitieve leerkracht.

Crossing borders (stage buitenland)

Je loopt stage in het buitenland en ontwikkelt je als wereldburger met internationale competenties.

Studeren in het buitenland

Met Erasmus+ kies je voor een semester lang studeren op een partneronderwijsinstelling in Europa.

Kunst & creativiteit

Je verdiept je actief in het vormgeven aan kunst-educatie en ontwikkelt je tot een inspiratiebron voor leerlingen.

Wiskunde & motivatie

Je leert vormgeven aan goed wiskundeonderwijs met oog voor motivatie en onderwijsbehoeften van leerlingen.

Special educational needs & Inclusion

You will develop orthodidactical insights and new perspectives to look at special educational needs and inclusion in education. You will be part of an international student community.

Gespecialiseerd onderwijs

Je leert op scholen voor gespecialiseerd onderwijs over onderwijs aan leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften.

Kids for change

You will learn to work with children about the importance of children's rights in an international student community.

ICT & digitale geletterdheid

Je leert het onderwijs in alle vakken te versterken met diverse technologie. Ook leer je kinderen veilig, bewust en effectief met ICT om te gaan.

Wetenschap & technologie

Je ontwikkelt je tot expert op gebied van wereldoriëntatie met een wetenschap & technologie bril.

Kies op maat (extern e minor)

Je kiest uit een ruim aanbod van minoren en studeert een semester lang op een andere onderwijsinstelling in Nederland.

Het oude kind

Je geeft vorm aan onderwijs passend bij de leeftijdsfase van de bovenbouwleerling en draagt bij aan de stap naar het voortgezet onderwijs.

Urban education

Je leert vormgeven aan inclusief onderwijs op scholen in een stadse context en met een grote diversiteit aan leerlingen.

Waar werken onze studenten aan in het zevende semester?

Hierna wordt een specifiek antwoord geformuleerd op de vraag naar 'win-win' voor de minoren die starten in semester 7 van het huidige studiejaar (2026-2027). Zie bijlage 2 voor informatie over twee bijzondere minoren. Raadpleeg ook gerust de semesterbrieven van semesters 6 en 8 uit voorgaande studie jaren als je meer informatie zoekt. Als volgt:

- **Pedagogische Kracht (PK)**

Door het volgen van de minor Pedagogische Kracht leert de student af te stemmen op behoeften van individuele kinderen en op groepsbehoeften. De student kent zijn eigen kwaliteiten en ontwikkelpunten in de pedagogische interactie en heeft een onderbouwd actie- en interactieplan opgesteld dat direct ingezet kan worden in de groep. De student kan de pedagogische inzichten inzetten in de school om de kinderen in de groep passend bij hun behoefte te begeleiden en het team te inspireren, waardoor passend onderwijs vormgegeven kan worden.

- **ICT & Digitale geletterdheid (IC)**

In deze minor ontwikkelt de student zich op het gebied van ICT en digitale geletterdheid (DG). Sinds 2024 bestaan er (concept) kerndoelen DG. Daarnaast zetten veel scholen ICT in om het leren van leerlingen te versterken en verrijken, zoals Snappet, Gynzy en Kahoot maar ook bv Virtual Reality (VR). Binnen deze brede context van ICT en DG kiest de student een eigen focus, bv het verbeteren van rekenonderwijs met ICT of het stimuleren van mediawijsheid. Dit onderwerp kiest ze op basis van een verlegenheidssituatie of ambitie bij zichzelf, een verbeterkans in de klas óf een vraag of wens op schoolniveau. De student gaat vervolgens via ontwerpmethodiek Design Thinking met dit onderwerp aan de slag.

- **Het oudere kind (OK)**

In deze minor verdiept de student zich in het oudere kind. In de eerste leertaak staat het voeren van gesprekken centraal. Rijke gesprekken dragen bij aan de taal-, denk- en kennisontwikkeling van het oudere kind. Tevens dragen deze gesprekken bij aan de pedagogische relatie. De student onderzoekt wat voor gesprekken er worden gevoerd in de praktijk en ontwikkelt zijn interactievaardigheden door in de praktijk te oefenen met verschillende gespreksvormen. In de tweede leertaak verdiept de student zich in de POVO-procedure, waarin kansrijk adviseren centraal staat. De student leert, door samen met medestudenten een casus te bestuderen, hoe een onderbouwd schooladvies tot stand komt. Vervolgens verdiept de student zich, in samenwerking met de leerkracht van groep 8, in de totstandkoming van het (voorlopig) advies van twee leerlingen.

- **Specialist Bewegingsonderwijs (BO)**

De student van de minor ontwikkelt zich in het geven van kwalitatief goed bewegingsonderwijs (veilig, gedifferentieerd, intensief, gevarieerd met zelfregulering van de leerlingen). Ook ontwikkelt de student zich in het stimuleren van meer bewegen in en rond de school. De school kan zich daarbij ook ontwikkelen in de kwaliteit van bewegingsonderwijs (denk aan bewust inzetten van reguleringsdoelen, complexe activiteiten aanbieden of vanghulp verzorgen). De school trekt samen met de student op in het stimuleren van meer bewegen op school. Hierbij kan de school zich door ontwikkelen op aspecten passend bij bewegen in en rond de school.

- Wiskunde & Motivatie (WM)

Tijdens deze minor gaan studenten de motivatie van hun leerlingen tijdens de reken/wiskundelessen onderzoeken. Wat maakt dat ze plezier beleven aan het vak en wat zorgt ervoor dat ze minder geïnteresseerd en gemotiveerd zijn? Voelen de leerlingen voldoende zelfvertrouwen en hebben ze de overtuiging dat ze het vak wiskunde kunnen leren? Of zit de angst om fouten te maken hun groei in de weg? Voelen de leerlingen zich voldoende eigenaar van hun eigen leerproces? Sluiten de activiteiten tijdens de wiskundelessen aan bij hun belevingswereld en hun denk en -redeneerniveau? Hebben ze eigenlijk wel ideeën over het nut en de waarde van wiskunde? Weten ze waarom het belangrijk is om wiskundig te leren denken? Als de student helder in beeld heeft wat er speelt in de groep, gaan ze mooi, interessant wiskundeonderwijs ontwerpen waarin ruimte is voor de motivatie en behoeftes van de leerlingen. En natuurlijk onderzoeken studenten ook hun eigen motivatie. Wellicht zijn bovenstaande vragen herkenbaar voor collega's in de school. Zo kan het leertraject van de student de school inspireren bij de ontwikkeling van wiskundeonderwijs dat duurzaam is, past binnen de dagelijkse onderwijspraktijk én waarin kinderen met zelfvertrouwen kunnen leren.

- Stadsbekwaam (ST; voorheen Urban Education)

Deze minor is gericht op het bevorderen van kansengelijkheid door het verzorgen van inclusief onderwijs in meertalige contexten. Het gaat daarbij om scholen in wijken zoals Overvecht en Kanaleneiland in Utrecht, maar ook in andere steden zijn er scholen waar veel kinderen zitten die te maken hebben met armoede, straatcultuur, migratie, gezinsproblematiek en taalachterstand. Het leren van studenten komt het beste tot z'n recht op scholen waar deze thema's sterk aanwezig zijn. Op deze scholen kunnen studenten veel leren en/of kan het leertraject van de student ook inspirerend zijn voor leraren die leervragen van studenten herkennen. Als een student een partnerschool heeft waar beschreven thema's minder spelen, dan is er een oplossing. De student kan er dan voor kiezen om op de onderzoeksdag op een school met een stadse context de leertaken uit te voeren. In dat geval brengt de student diverse leerervaringen de partnerschool binnen, waar de collega's dan weer kennis van kunnen nemen. Deze minor is een praktijkminor: ontwikkeld samen met scholen. Dit betekent dat je, naast theoretische kennis, veel gaat leren van kennis en kunde die in de praktijk is opgedaan. Met deze minor worden studenten naast startbekwaam óók stadsbekwaam.

- SEN & inclusion (SEN)

Binnen deze minor verdiepen studenten zich in de onderwijsbehoeften van kinderen en ontwikkelen zij een eigen, onderbouwde visie op inclusief onderwijs. Daarbij leren zij kijken naar de kansen en uitdagingen die inclusie met zich meebrengt en ontwikkelen zij professionele kennis en vaardigheden die nodig zijn om bij te dragen aan een inclusieve onderwijsomgeving. Belangrijke thema's binnen de minor zijn inclusiviteit, gelijke kansen in het onderwijs, diversiteit in opvoedings- en thuissituaties en internationale perspectieven op inclusief onderwijs. Literatuurstudie, contact met internationale medestudenten en onderzoek in de praktijk vormen de belangrijkste bouwstenen van de minor. Van de praktijkschool wordt gevraagd om ruimte te bieden aan dit onderzoek. In week 1-6 onderzoeken studenten de visie van de praktijkschool op inclusie; in week 6-12 onderzoeken studenten onderwijsbehoeften van één kind in zijn omgeving. Een oudergesprek is hier een verplicht onderdeel van.

Hoe is de afstudeerfase georganiseerd?

In semesters 6, 7 en 8 zijn minordagen op donderdag en vrijdag. Ook zijn er tweewekelijks studiecoachbijeenkomsten ingeroosterd op donderdag en vrijdag. Op maandag, dinsdag woensdag hebben studenten praktijkleren. Eén van deze drie dagen is de onderzoeksdag/zelfstudiedag voor minorgebonden activiteiten: studenten werken dan aan hun leertaken voor de minor. In semester 6 is de woensdag de onderzoeksdag/zelfstudiedag en in semesters 7 en 8 kiezen de studenten de onderzoeksdag/zelfstudiedag in overleg met de school voor praktijkleren. In principe is de student op de partnerschool tijdens deze onderzoeksdag/zelfstudiedag, tenzij in overleg anders wordt besloten. Binnen het partnerschap van de Marnix Academie hebben we afspraken gemaakt over studenten inzetten in de formatie en betaald voor de groep. Op de website (<https://www.marnixacademie.nl/partnerschap/leeromgeving>) lees je wat hierin de mogelijkheden zijn.

Wat vraagt dit van de begeleiding in de praktijk?

Feedback en feedforward spelen een heel grote rol in de ontwikkeling van onze studenten. Hiervoor gebruiken studenten het digitale programma Scorion. We hopen dat je ruimte wilt maken voor het uitvoeren van zojuist beschreven activiteiten en het geven van feedback via Scorion of het leren van beeldmateriaal.¹

Gebruik de dialoogkaarten (vindbaar op www.marnixacademie.nl/partnerschap of op <https://marnixacademie.my.canva.site/praktijkapp>) om het leren van de student in twee contexten (praktijk en theorie) te stimuleren.

Tenslotte nog een verzoek: het gesprek tussen de student, mentor en schoolopleider over voortgangsformulier Praktijkleren 7 moet uiterlijk plaatsvinden in **kalenderweek 2 (11 - 15 januari 2027)**. Dit is van belang in verband met deelname van de student aan het opvolgende assessment. Hartelijk dank alvast!

Meer informatie nodig?

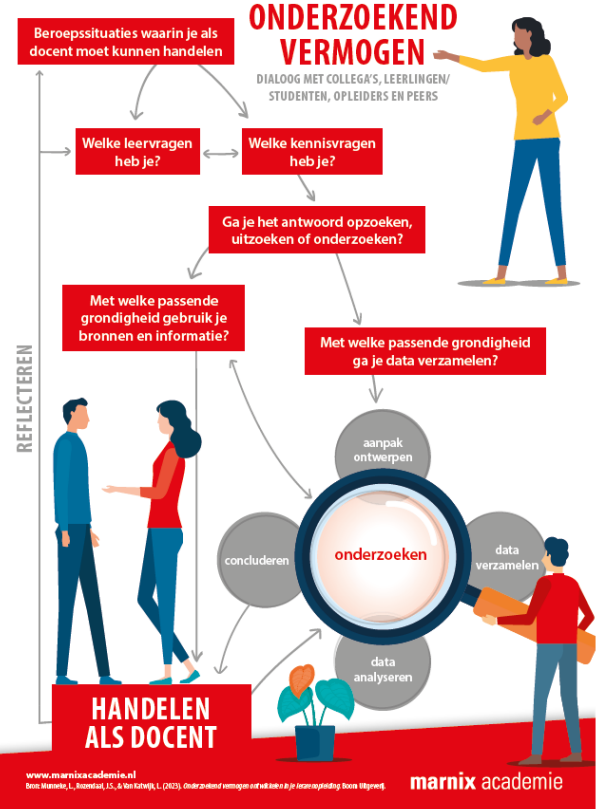
Wij hopen je hiermee een inkijkje te geven in het onderwijs van het zevende semester en wensen je een plezierige begeleiding van onze studenten toe. Neem gerust een kijkje in de digitale studieobjecten van de minoren door met de student mee te kijken. Mochten er naar aanleiding van dit bericht nog vragen zijn, aarzel dan niet om contact op te nemen met de Instituutopleider die gekoppeld is aan jouw school.

Met vriendelijke groet,

Namens de Marnix Academie,
Jessica Kuiper, *programmaleider Praktijkleren*
Koen Luijns, *kerndocent minoren voltijdopleiding*

¹ Bij het maken van beeldmateriaal wordt gewerkt volgens de privacy-afspraken in het partnerschap (naar AVG). Het verwerken van beeldmateriaal door een student is in basis toegestaan maar alleen ten behoeve van de opleiding van de student. Het gaat hierbij om beeldopnames in de klas, zonder dat er één of een paar kinderen specifiek gevolgd en gefilmd worden en de student primair in beeld is. Dit beeldmateriaal wordt direct na verwerking verwijderd van opnameapparatuur, wordt niet gepubliceerd en wordt bewaard op de Marnix Academie, volgens de in het HBO geldende bewaartermijnen, in een beveiligde omgeving. Het materiaal is niet toegankelijk voor onbevoegden en wordt na de bewaartermijn vernietigd.

Bijlage 1

*Onderzoekend vermogen' in de opleiding	Onderzoekend vermogen op <u>afstudeerniveau</u> :
	Studenten laten zien dat ze in een hoge mate zelfstandig, in samenwerking met collega docenten hun beroepspraktijk kritisch kunnen bevragen en in staat zijn kwesties die zich daarin voordoen te contextualiseren met gebruik van secundaire én primaire bronnen.
	Studenten kunnen verwoorden waar en wanneer onderzoekend vermogen binnen de eigen beroepspraktijk ingezet kan worden en maken in hoge mate zelfstandig en weloverwogen keuzes in opzoeken, uitzoeken of onderzoeken tijdens het uitvoeren van beroepstaken.
	Studenten kunnen in hoge mate zelfstandig een diversiteit aan onderzoeksvragen beantwoorden die zich voordoen in hun dagelijkse beroepspraktijk.
	Studenten kunnen onderzoeksresultaten inzichtelijk maken (presenteren, schriftelijk communiceren) voor anderen en zijn in staat om (het begin) van een verandering binnen een school in gang te zetten.

Figuur 1: Onderzoekend vermogen van de leraar in opleiding in de afstudeerfase van de voltijdopleiding

Bijlage 2

In deze bijlage voor informatie over twee bijzondere minoren. Wellicht tref je studenten die hier voor gekozen hebben.

- Kies op maat (KM; minor op een andere hogeschool in Nederland)

Via Kies op Maat kunnen studenten modules volgen bij andere hoger onderwijsinstellingen in Nederland. Studenten hebben een zeer ruime keuze. Dat betekent dat studenten op www.kiesopmaat.nl een programma voor 30 EC kunnen uitzoeken passend bij hun persoonlijke en professionele ontwikkeling. Vaak ligt het voor de hand dat dit een minor is binnen het educatieve domein, maar dit is niet noodzakelijk. De student volgt de minor aan de andere instelling en behaalt daar de studiepunten die behoren bij het programma. De student brengt in een volgende stage een bepaalde expertise mee (afhankelijk van de aard van de minor) die een team van de basisschool kunnen verrijken. Als een student bij een andere instelling een minor gaat volgen, betekent dit in principe dat het praktijkleren, via ons partnerschap, een half jaar stil staat. Bij het maken van deze studiekeuze heeft de student (voorafgaand aan de minor) een zorgvuldige procedure doorlopen, waarbij schoolopleider, studietoestel en examencommissie betrokken zijn. Het kan overigens wel dat praktijkleren onderdeel is van de gekozen minor, maar het praktijkleren wordt dan geregeld via de andere onderwijsinstelling.

- Studeren buitenland (SB; minor in het buitenland)

De Marnix Academie heeft zo'n 40 partners binnen Europa, veelal pabo's, waar het voor studenten mogelijk is om een half schooljaar vakken te volgen voor 30 EC. Elke partner heeft een ander aanbod van vakken in het Engels. Er zijn dan ook erg veel mogelijkheden. De student volgt de minor aan de andere instelling en behaalt daar de studiepunten die behoren bij het programma. Als een student bij een andere instelling een minor gaat volgen, betekent dit in principe dat het praktijkleren, via ons partnerschap, een half jaar stil staat. Bij het maken van deze studiekeuze heeft de student (voorafgaand aan de minor) een zorgvuldige procedure doorlopen, waarbij schoolopleider, studietoestel en examencommissie betrokken zijn. Door een semester in het buitenland te studeren, ontwikkel de student zich op verschillende gebieden. Studenten volgen onderwijs, dat wellicht in Nederland niet aangeboden wordt vanwege bepaalde expertise van dat land. De student ontwikkelt hierdoor internationale vakkennis. De student ervaart hoe er verschillend gekeken kan worden naar het vormgeven van (primaire) onderwijs. Daarnaast komt de student in aanraking met andere culturen, ontwikkelt zich op het gebied van interculturele communicatie en maakt ook een persoonlijke groei door. Denk daarbij aan zaken als zelfstandigheid en flexibiliteit. De student brengt in een volgende stage een bepaalde expertise mee, die een team van de basisschool kunnen verrijken.